

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ИНФОРМАЦИЯ

от

ЮЛИЯН ПОПОВ - Министър на околната среда и водите

ОТНОСНО: Оперативното управление на водите на национално ниво в Р. България

I. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ В СТРАНАТА ЗА м. СЕПТЕМВРИ 2023 г.

Общият обем на речния отток в страната за месец септември е 494 млн. м³. Стойността му е с 9% по-малко от предходния месец и с 24% по-малко спрямо септември 2022 година.

В **Дунавския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец септември е 206 млн. м³, което е с около 11% по-малко от предходния месец и с 14% по-малко спрямо септември 2022 г. Краткотрайни повишения, в резултат на валежи, са регистрирани в периодите 03-06.IX и 14-20.IX, като по-съществени са те в периода 19-20.IX във водосбора на р. Искър до 92 см в средното течение на основната реката. През останалата част от месеца нивата на реките в басейна са се понижавали или са останали без съществени изменения. През септември средномесечните водни количества на по-голямата част от реките в басейна са под месечните норми. Над месечните норми са средномесечните водни количества в долното течение на р. Огоста – при станциите при с. Кобиляк и с. Бутан и във водосбора на р. Янтра – р. Голяма при гр. Стражица.

В **Черноморския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец септември е 24 млн. м³, което е с 5% повече от предходния месец и с 4% повече от обема за септември 2022 г. През почти целия месец речните нива в басейна са се понижавали или са останали без съществени изменения. В резултат на обилни и интензивни валежи в периода 04-05.IX са регистрирани поройни и речни наводнения във водосборите на реките южно от р. Ропотамо и в крайбрежните зони на южното Черноморие. Значително повишение е регистрирано на р. Велека при с. Граматиково – 541 см. Предвид възникналата кризисна ситуация в резултат на поройните наводнения от 05.09.2023 г. на територията на община Царево е обявено бедствено положение. В останалата част от басейна повищенията през периода са до 52 см. Незначителни повишения, вследствие на валежи, са регистрирани и в периода 14-20.IX. В края на месеца, в периода 27-29.IX, в резултат на валежи, е регистрирано повишение на речното ниво на р. Велека при с. Граматиково до 102 см. През изминалния месец средномесечните водни количества на реките са под месечните норми.

В Източнобеломорския водосборен басейн обемът на речния отток за месец септември е 205 млн. m^3 , което е с около 9% по-малко спрямо август и с 29% по-малко спрямо септември миналата година. През по-голямата част от изминалия месец речните нива в басейна са се понижавали или са останали без съществени изменения. Краткотрайни повишения, в резултат на валежи, са отчетени в периодите 3-6.IX, 14-17.IX и 20-22.IX. Помислени са повишенията в последните два периода във водосбора на р. Арда (с 39 см на р. Бяла при гр. Смолян) и родопските притоци на р. Марица (до +41 см на р. Чепеларска при Наречен). През септември средномесечните водни количества на по-голямата част от реките в басейна са под месечните норми. С водни количества над нормата за месеца е река Въча при гр. Девин.

В Западнобеломорския водосборен басейн обемът на речния отток за септември е 59 млн. m^3 , което е с около 3% по-малко спрямо август и с 39% по-малко спрямо септември 2022 година. През по-голяма част от месеца речните нива в басейна са се понижавали или са останали без съществени изменения. В резултат на валежи, в периодите 3-6.IX и 14-20.IX са регистрирани краткотрайни повишения до 20 см в басейна. През септември средномесечните водни количества на реките в басейна са под месечните норми.

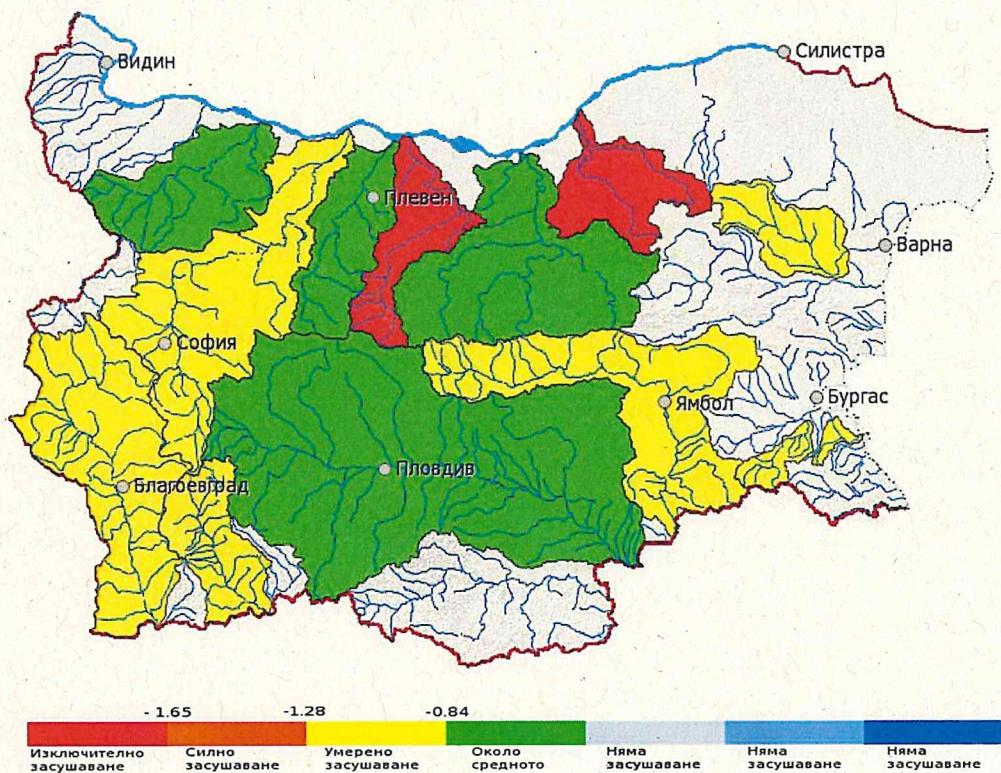
2. РЕКА ДУНАВ

Средномесечните водни стоежи за месец септември на р. Дунав при измервателните пунктове в българския участък са с до 50% под нормите за месеца. Спрямо предходния месец водните стоежи на реката са с 91 см до 108 см по-ниски.

3. СТОЙНОСТ НА ИНДЕКСА НА ЗАСУШАВАНЕ

НИМХ ежемесечно изчислява стойността на индекса на засушаване SRI, на база предварително определени средномесечни водни количества по поречия. За месец септември 2023 г. индексите са, както следва:

- изключително засушаване – по поречието на р. Осъм и р. Русенски Лом;
- умерено засушаване – по поречието на реките: Искър, Провадийска, Факийска, Ропотамо, Тунджа, Струма и Места;
- около средното засушаване – по поречията на реките: Огоста, Вит, Янтра и Марица;
- в останалите поречия няма засушаване.

II. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ ЗАРЕГУЛИРАНИ В КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ м. СЕПТЕМВРИ 2023 г.

В Министерството на околната среда и водите ежедневно се следи състоянието на водите зарегулирани в комплексните и значими язовири, по приложение № 1 към чл. 13, ал. 1, т. 1 от Закона за водите, на базата на ежедневна информация, постъпваща от дружествата експлоатиращи язовирните стени и съоръженията към тях. Съгласно приложение № 1 към чл. 13 ал. 1, т. 1 от Закона за водите, комплексните и значими язовири са 52 броя. *Сумата от наличните в тях завирени обеми към 30 септември 2023 г. е 4 049,1 млн. м³ и представлява 61,9% от сумата на общите им обеми. Сумарният завирен обем към 30 септември 2023 г. е приблизително с 5,8% по-малък спрямо 31 август 2023 г. и с 0,9% по-малък спрямо обема към 30 септември 2022 г.*

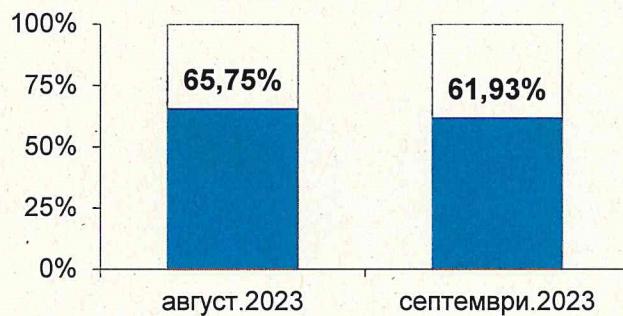
През месец септември е преливал яз. „Пчелина“ без опасност за населението и инфраструктурата в района.

Към 30 септември със запълване над 90% са язовирите: „Боровица“, „Пчелина“, „Доспат“ и „Кричим“. Осигурена е проводимостта на речните легла до 500 метра след язовирните стени;

Изпускането на води от комплексните и значими язовири е съобразено с проводимостта на речните легла в съответствие с чл. 142 от Закона за водите.

За периода 01.09.2023 - 30.09.2023 г.
 наличният завирен обем в язовирите е
 намалял с 249,8 млн.м³.

Наличните завириeni обеми в комплексните и значими язовири, в края на месец септември са, както следва:

- язовири, от които водите се използват за питейно-битово-водоснабдяване – 73,3% от общия им обем;
- язовири, от които водите се използват за напояване – 44,7% от общия им обем;
- язовири, от които водите се използват за енергетика – 71,9% от общия им обем.

От получените данни на регистрираните общи притоци на водосборите към комплексните и значими язовири за изминалите девет месеца на 2023 година, може да се направи следната приблизителна оценка:

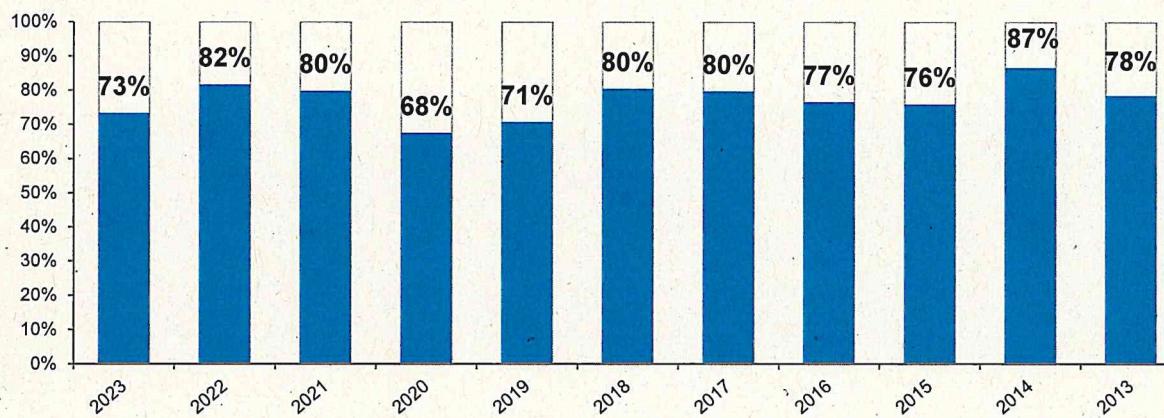
- с обезпеченост 50 % - условия на средна по влажност година са притоците към язовирите: „Бели Искър“, „Огоста“, „Сопот“, „Христо Смирненски“, „Ясна поляна“, „Белмекен“-, „Чайра“, „Тополница“, „Домлян“, „Въча“, „Ивайловград“, „Студена“ и „Пчелина“;
- с обезпеченост 75% - условия на средно суха година са притоците към язовирите: „Искър“, „Огняново“, „Горни Дъбник“, „Александър Стамболовски“, „Йовковци“, „Ястребино“, „Бели Лом“, „Камчия“, „Ахелой“, „Копринка“, „Жребчево“, „Асеновец“, „Паячин“, „Голям Беглик“-, „Широка поляна“, „Батак“, „Доспат“, „Тракиец“, „Боровица“, „Кърджали“, „Студен кладенец“ и „Дяково“;
- с обезпеченост 95% - условия на суха година са притоците към язовирите „Кула“, „Рабиша“, „Съединение“, „Тича“, „Георги Трайков“, „Порой“ и „Малко Шарково“.

III. КОМПЛЕКСНИ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ, ОТ КОИТО ВОДИТЕ СЕ ИЗПОЛЗВАТ ЗА ПИТЕЙНО-БИТОВО ВОДОСНАБДЯВАНЕ

Сумарният завирен обем на язовирите, от които водите се използват за питейно-битово водоснабдяване *към 30 септември 2023 г. е 1 141,6 млн. м³, което представлява 73,3% от общия им обем и е приблизително с 3,6% по-малък спрямо обема към 31 август 2023 г., и с 6,7% по-малък от обема към 30 септември 2022 г.*

Степента им на напълване е както следва: яз. „Искър“ – 81,4%, яз. „Бели Искър“ – 51,5%, яз. „Среченска бара“ – 84,8%, яз. „Христо Смирненски“ – 83,6%, яз. „Йовковци“ – 88,6%, яз. „Тича“ – 63,8%, яз. „Камчия“ – 74,2%, яз. „Ясна поляна“ – 50,8%, яз. „Асеновец“ – 50,7%, яз. „Боровица“ – 92,5%, яз. „Студена“ – 78,0%, яз. „Дяково“ – 76,5%, яз. „Порой“ – 10,9% и яз. „Ахелой“ – 24,6%.

Процент на запълване на комплексните и значими язовири за питейно-битово водоснабдяване за м. септември 2023-2013 г.

V. ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ В МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВОДИТЕ ОТ КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ м. СЕПТЕМВРИ 2023 г.

С изменение на месечния график за м. септември са опуснати допълнително водни обеми в размер на 0,300 млн. м³ от яз. „Дяково“, предвид невъзможността за водовземане от река Джерман, поради маловодието на реката, при което единствения източник, до възстановяване на водовземането от р. Джерман, е язовир „Дяково“;

Във връзка с искане на „Национална електрическа компания“ ЕАД за извършване на пробни манипулации с основни изпускатели на яз. „Цанков камък“, с изменение на месечния график е разрешено изпускане на 0,070 млн. м³ енергийно непреработени води за извършване на манипулациите.

ЮЛИЯН ПОПОВ

Министър на околната среда и водите

